

Μάθημα: "Ρομποτική Ι: Ανάλυση, Έλεγχος, Εργαστήριο"
(Ακαδημαϊκό Έτος 2024-25)

Εξαμηνιαία Εργασία

Βιομηχανικός Ρομποτικός Βραχίονας (KUKA Industrial Robot Manipulator)

Στο Σχήμα 1 εικονίζεται ένας βιομηχανικός ρομποτικός βραχίονας τύπου KUKA 6 (στροφικών) βαθμών ελευθερίας. Τα βασικά μηχανικά μέρη, οι άξονες και οι διαστάσεις του φαίνονται στο Σχήμα 2, όπου αριθμούνται (με 1 έως 6) οι αρθρώσεις του ρομπότ. Η κινηματική δομή του ρομπότ στη διάταξη αρχικοποίησης εικονίζεται στο Σχήμα 3, όπου σημειώνονται επίσης και τα πλαίσια αναφοράς της βάσης και του εργαλείου. Οι διαστάσεις (μήκη συνδέσμων l_0 έως l_7 του σχήματος 3) σημειώνονται επίσης και στον Πίνακα 1.

ΜΕΡΟΣ Α. Θεωρητική Ανάλυση

1. Εφαρμόζοντας τη μέθοδο **Denavit-Hartenberg (D-H)** να τοποθετηθούν τα πλαίσια αναφοράς των συνδέσμων του μηχανισμού και να προσδιοριστεί ο πίνακας των παραμέτρων της μεθόδου.

Για τη συνέχεια της εργασίας, θεωρούμε τις αρθρώσεις 4 έως 6 ως «ανενεργές» (δηλαδή, ότι οι γωνιακές αποκλίσεις q_4 , q_5 και q_6 είναι σταθερές στη μηδενική τους διάταξη, ήτοι: $q_4=q_5=q_6=0$ =σταθ.).

2. Να προσδιοριστεί η ευθεία **κινηματική εξίσωση** του ρομποτικού μηχανισμού.
3. Να προσδιοριστεί η **Ιακωβιανή μήτρα** που περιγράφει το ευθύ διαφορικό κινηματικό μοντέλο για δοθείσα διάταξη του ρομποτικού μηχανισμού.

Για τη συνέχεια της εργασίας και προς διευκόλυνση της ανάλυσης, μπορεί να θεωρηθεί ότι $l_3=l_6=0$.

4. Να μελετηθεί το **αντίστροφο διαφορικό κινηματικό μοντέλο** του ρομποτικού μηχανισμού ως προς τη γραμμική ταχύτητα του άκρου O_E του μηχανισμού, και να προσδιορισθούν οι ιδιόμορφες κινηματικές διατάξεις του (singular configurations).
5. Να προσδιοριστεί το **αντίστροφο γεωμετρικό** μοντέλο του ρομποτικού μηχανισμού για δεδομένη θέση p_E του τελικού άκρου του.

ΜΕΡΟΣ Β. Κινηματική Προσομοίωση

Έστω ότι το κέντρο O_E του τελικού εργαλείου δράσης του ρομποτικού βραχίονα καλείται, για τις ανάγκες μιας ρομποτικής εργασίας, να εκτελέσει *περιοδική ευθύγραμμη μετατόπιση* μεταξύ δύο σημείων (στάσης) $P_A (x_A, y_A, z_A)$ και $P_B (x_B, y_B, z_B)$ επί οριζοντίου επιπέδου, απόστασης h από το κέντρο του συστήματος αναφοράς της ρομποτικής βάσης (δηλ. $z_A=z_B=h$).

Θεωρούμε ότι τη χρονική στιγμή $t=0$ το τελικό στοιχείο δράσης του ρομπότ βρίσκεται ήδη (εν στάση) στη δεδομένη αρχική θέση P_A , και ότι η χρονική περίοδος της κίνησής του (μεταξύ των θέσεων P_A και P_B) είναι T secs. Επιθυμητή, επίσης, είναι η ομαλότητα της εκτελούμενης τροχιάς (χρονική συνέχεια συνολικά της τροχιάς τουλάχιστον και ως προς την ταχύτητα).

6. Να περιγραφεί αναλυτικά ο **σχεδιασμός της επιθυμητής τροχιάς** στο χώρο εργασίας.
7. Να εκτελεστεί **κινηματική προσομοίωση** του ρομποτικού μηχανισμού και να δοθούν οι γραφικές παραστάσεις στο χρόνο (plots) των ακολούθων μεγεθών, που επιτυγχάνουν την εκτέλεση της επιθυμητής ρομποτικής εργασίας:
  - (α) Το επιθυμητό προφίλ κίνησης του τελικού άκρου του ρομποτικού μηχανισμού, δηλαδή: (1) η επιθυμητή θέση (p_{Ex}, p_{Ey}, p_{Ez}) και (2) η γραμμική ταχύτητα του άκρου του ρομπότ σε κάθε χρονική στιγμή t .
  - (β) Οι γωνίες στροφής $\{q_1, q_2, q_3\}$ και οι γωνιακές ταχύτητες $\{\dot{q}_1, \dot{q}_2, \dot{q}_3\}$ των αρθρώσεων, σε κάθε χρονική στιγμή t , κατά την εκτέλεση της εργασίας.
  - (γ) Ένα, τουλάχιστον, διάγραμμα κίνησης που θα εικονίζει μια χρονική ακολουθία ενδιάμεσων διατάξεων της ρομποτικής κινηματικής αλυσίδας κατά την εκτέλεση της εργασίας (από το animation της κίνησης).

Παρατηρήσεις:

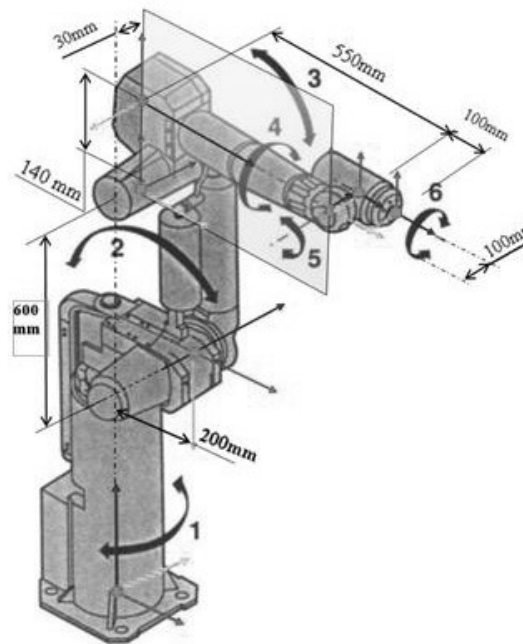
- Οι παράμετροι της επιθυμητής ρομποτικής εργασίας που δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένα (μέρος Β της εργασίας), όπως οι συντεταγμένες των σημείων P_A και P_B εντός του χώρου εργασίας (workspace), η περίοδος T και η απόσταση h , μπορεί να είναι της επιλογής σας για τις ανάγκες της κινηματικής προσομοίωσης.

Παραδοτέα: (α) γραπτή αναφορά (report σε PDF), (β) τα απαραίτητα αρχεία προγραμμάτων των προσομοιώσεων σε ηλεκτρονική μορφή (π.χ. “m-files”, εάν οι προσομοιώσεις γίνουν με χρήση Matlab).

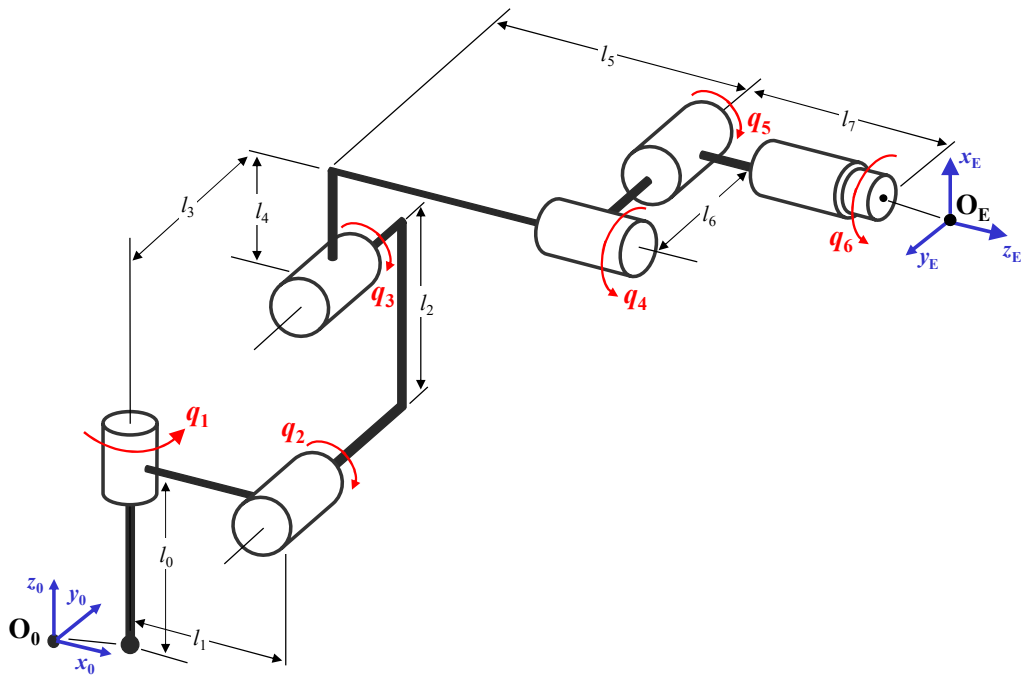
Υποβολή εργασιών: Οι εργασίες υποβάλλονται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω της ιστοσελίδας του μαθήματος στο <helios.ntua.gr>.

Σχήμα 1: Βιομηχανικό Ρομπότ τύπου Kuka

Σχήμα 2: Άξονες και διαστάσεις του ρομπότ

Σχήμα 3: Κινηματική δομή του ρομπότ Kuka (6 περιστροφικοί άξονες, δηλ. 6 βαθμοί ελευθερίας)

l_0	l_1	l_2	l_3	l_4	l_5	l_6	l_7
810	200	600	30	140	550	100	100

Πίνακας 1: Διαστάσεις του ρομποτικού βραχίονα (μήκη συνδέσμων και αποστάσεις αξόνων, σε mm)